

Titel	Werkvoorschrift welzijn tijdens vervoer van gewervelde dieren Bijlage 9 – Beknopte informatie 'eenhoevige dieren' uit Vo 1/2005			
Code	K-LV-WLZVL-01b9	Versie 05	Ingangsdatum 18-11-2024	pag. 1 van 5

Inleiding

In het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 1/2005 is opgenomen dat in de volgende situaties de verordening niet van toepassing is:

- Het vervoer van dieren van of naar diergeneeskundige praktijken en klinieken dat door de dierenarts is voorgeschreven;
- Het vervoer van dieren dat geen verband houdt met een economische bedrijvigheid.

In deze situaties is de beknopte informatie opgenomen in deze bijlage niet van toepassing en gelden alleen de nationale voorschriften voor dierenwelzijn vanuit de Wet dieren.

A. Definities

Begrip	Definitie
Niet-afgerichte gehouden eenhoevigen	Eenhoevigen die niet kunnen worden aangebonden of aan een halster kunnen worden geleid zonder dat dit vermijdbare opwinding of pijn of vermijdbaar lijden veroorzaakt.
Wilde eenhoevigen	Eenhoevigen die afkomstig zijn uit een dierentuin of aangewezen natuurterrein. Artikelen in de Transportverordening die alleen betrekking hebben op "Als landbouwhuisdieren gehouden éénhoevigen" zijn niet van toepassing voor het vervoer.

NB. Zie voor de andere begrippen en definities rakend aan paardachtigen: [K-LV-PRDIU-01](#)

B. Practical guidelines

De 'practical guidelines to assess fitness for transport of equidae' zijn de Europese richtsnoeren voor eenhoevigen, die binnen de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit gezien worden als basis voor de beoordeling van de geschiktheid voor transport. Ze zijn bedoeld om meer invulling te geven aan de open normen van de bestaande wetgeving en zijn geen vervanging voor wettelijke verplichtingen. Dit is geen juridisch document en bij vaststelling van een overtreding zal dus altijd de bestaande wetgeving ten laste gelegd worden. De richtsnoeren mogen wegens auteursrechten enkel intern verspreid worden en zijn als bijlage van werkinstructie K-LV-WLZVL-01 te vinden op het NVWA-intranet. Externe relaties kunnen een kopie van de richtsnoeren opvragen bij info@uecbv.eu of nancy@fve.org.

Titel	Werkvoorschrift welzijn tijdens vervoer van gewervelde dieren Bijlage 9 – Beknopte informatie 'eenhoevige dieren' uit Vo 1/2005			
Code	K-LV-WLZVL-01b9	Versie 05	Ingangsdatum 18-11-2024	pag. 2 van 5

C. Transport- en rusttijden

Categorie	Transporttijd	Tussenstops	max. transporttijd
Alle, indien het voertuig niet voldoet aan de additionele voorwaarden (en dus geen certificaat van goedkeuring voor het betreffende transportmiddel kan worden getoond)	8 uur	n.v.t.	8 uur
Als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen (m.u.v. geregistreerde paarden)	24 uur	n.v.t.	24 uur (+ 2)
Niet gespeende veulens op melkvoeding	2 x 9 uur	Minimaal 1 uur; drinken en zo nodig voederen.	19 uur (+2)

D. Vervoermiddelen

- Veulens < 4 maanden moeten altijd de beschikking hebben over passend strooisel of gelijkwaardig materiaal dat comfortabel is en is afgestemd op de vervoerde diersoorten, het aantal vervoerde dieren, de transporttijd en de weersomstandigheden. Dit materiaal moet een adequate absorptie van de urine en uitwerpselen garanderen.

E. Geschiktheid voor vervoer

- Pasgeboren veulens waarvan de navel nog niet volledig is geheeld mogen met het geregistreerde moederpaard worden getransporteerd op voorwaarde dat de dieren permanent begeleid worden door een verzorger tijdens het transport.
- Drachtige, geregistreerde eenhoevigen waarbij de draagtijd 90% of meer gevorderd is of dieren die een week ervoor geworpen hebben mogen uitsluitend worden getransporteerd indien het doel van het transport is de gezondheid- en welzijnsomstandigheden rondom de geboorte te verbeteren op voorwaarde dat de dieren permanent begeleid worden door een verzorger tijdens het transport.

F. Vervoermethoden

- Eenhoevigen mogen niet in voertuigen met meerdere laadvloeren vervoerd worden, tenzij de dieren op de onderste laadvloer geladen worden terwijl de hogere laadvloeren leeg blijven. De inwendige hoogte van het compartiment dient tenminste 75 cm hoger te zijn dan de schofthoogte van het grootste dier.
- Volwassen fokhengsten worden gescheiden behandeld en vervoerd, tenzij de dieren in bij elkaar passende groepen zijn opgefokt of aan elkaar gewend zijn of als de scheiding leed veroorzaakt.
- Elkaar vijandig gezinde dieren worden gescheiden behandeld en vervoerd en worden dus niet in hetzelfde compartiment geplaatst of naast elkaar, wanneer het vijandige gedrag hierdoor blijft bestaan.

Bron: NVWA, Directie Handelstoezicht, T&I Team Levend Vee

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Werkvoorschrift welzijn tijdens vervoer van gewervelde dieren Bijlage 9 – Beknopte informatie 'eenhoevige dieren' uit Vo 1/2005			
Code	K-LV-WLZVL-01b9	Versie 05	Ingangsdatum 18-11-2024	pag. 3 van 5

- Paarden > 8 maanden dragen gedurende het vervoer een halster, tenzij het om niet-afgerichte eenhoevigen gaat.
- Geslachtsrijpe hengsten en merries worden gescheiden behandeld en vervoerd.

NB: Alleen met toestemming van de bevoegde autoriteiten van lidstaten waar doorheen gereisd wordt, kan hiervan worden afgeweken wanneer het wilde eenhoevigen betreft die in een harem samenleven in een aangewezen natuurgebied. Dit moet de organisator van het transport tijdig regelen via de afdeling Toezichtontwikkeling & Innovatie, team levend vee van de directie Handelstoezicht. Deze toestemming moet voor ieder transport opnieuw gevraagd worden.

- Laadbruggen: < 20 ° (36,4%)
- Beladingsnormen

De ruimte waarover de dieren beschikken voldoet ten minste aan de volgende minima i.v.m. wegvervoer:

Categorie	Oppervlakte in m ² per dier
volwassen paarden	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m)
jonge paarden, 6-24 maanden, reis < 48 u.	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
jonge paarden, 6-24 maanden, reis > 48 u	2,4 m ² (1,2 x 2 m)
pony's, < 144 cm	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
veulens, 0 - 6 maanden	1,4 m ² (1 x 1,4 m)

Deze getallen kunnen maximaal 10% variëren voor volwassen paarden en pony's, en maximaal 20% voor jonge paarden en veulens, afhankelijk niet alleen van het gewicht en de grootte van de paarden, maar ook van hun fysieke conditie, de weersomstandigheden en de vermoedelijke transporttijd.

G. Tussenpozen

- Als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen moeten tijdens het transport om de 8 uur worden gedrenkt en zo nodig gevoederd.

H. Aanvullende bepalingen lang transport van als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen

- Als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen moeten bij lange transporten beschikken over passend strooisel of gelijkwaardig materiaal dat comfortabel is, en is afgestemd op de vervoerde diersoorten, het aantal vervoerde dieren, de transporttijd en de weersomstandigheden. Dit materiaal moet een adequate absorptie van de urine en uitwerpselen garanderen.
- Als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen moeten bij lang transport worden vervoerd in individuele stands; dat zijn er doorgaans niet meer dan 18 per

Bron: NVWA, Directie Handelstoezicht, T&I Team Levend Vee

[Terug naar de inhoudsopgave](#)

Titel	Werkvoorschrift welzijn tijdens vervoer van gewervelde dieren Bijlage 9 – Beknopte informatie 'eenhoevige dieren' uit Vo 1/2005			
Code	K-LV-WLZVL-01b9	Versie 05	Ingangsdatum 18-11-2024	pag. 4 van 5

transportmiddel. Let er bij een export van > 18 paarden op dat alle dieren individueel vervoerd kunnen worden.

- Bij lange transporten moeten als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen meer dan vier maanden oud zijn wanneer zij zonder hun moeder vervoerd worden, met uitzondering van geregistreerde eenhoevigen.
- Bij lange transporten moeten eenhoevigen in individuele standen worden vervoerd, met uitzondering van merries met hun veulen. Zie onder C: let hierbij op de capaciteit van het vervoermiddel!
- Tijdens lange transporten moeten veulens en jonge paarden kunnen gaan liggen bij zowel spoor als wegvervoer.

NB. Wanneer als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen niet-afgericht zijn en afkomstig van een aangewezen natuurterrein of dierentuin, dan zijn de aanvullende bepalingen onder H, n.v.t. en spreken we van wilde eenhoevigen, zie J.

I. Niet-afgerichte eenhoevigen

- Niet afgerichte eenhoevigen incl. wilde eenhoevigen mogen niet in groepen van meer dan vier dieren worden vervoerd.
-

NB: Alleen met toestemming van de bevoegde autoriteiten van lidstaten waar doorheen gereisd wordt, kunnen groepen van meer dan vier dieren worden vervoerd. Dit kan alleen, wanneer het wilde eenhoevigen betreft die in een harem samenleven in een aangewezen natuurgebied. Dit moet de organisator van het transport tijdig regelen via de afdeling Toezichtontwikkeling & Innovatie, team levend vee van de directie Handelstoezicht. Deze toestemming moet voor ieder transport opnieuw gevraagd worden.

- Niet afgerichte, als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen mogen geen transport langer dan 8 uur ondergaan. Deze bepaling geldt niet voor wilde eenhoevigen.
- Niet afgerichte eenhoevigen dragen gedurende het vervoer geen halster.

J. Wilde eenhoevigen

Wanneer paardachtigen uit een aangewezen natuurterrein of dierentuin afkomstig zijn, dan worden deze gedefinieerd als "Niet gehouden eenhoevigen". Dit betekent dat de paardachtigen worden verplaatst op grond van de transporteisen voor "Overige dieren".

Indien het gaat om wilde eenhoevigen zijn de volgende eisen voor transport verplicht:

- Vergunning vervoerder type 1 of 2;
- Routenetuitdraai;
- Eventueel bootreservering;

Titel	Werkvoorschrift welzijn tijdens vervoer van gewervelde dieren Bijlage 9 – Beknopte informatie 'eenhoevige dieren' uit Vo 1/2005			
Code	K-LV-WLZVL-01b9	Versie 05	Ingangsdatum 18-11-2024	pag. 5 van 5

- Geen getuigschrift van vakbekwaamheid;
- Geen Journaal en eventuele CP-reservering;
- Bij lange transporten wordt een vervoermiddel gebruikt met een geldig certificaat van goedkeuring;
- Indien luchtvervoer dan is IATA van toepassing;
- Documenten aanwezig op het vervoermiddel met de waarschuwing dat het om wilde, schuwe of gevaarlijke dieren gaat;
- Schriftelijke instructies aanwezig op het vervoermiddel betreffende het voeren, drinken en eventueel vereiste speciale verzorging;
- Bewijs dat de chauffeur of verzorger voldoende opleiding heeft gehad om de dieren te hanteren;
- Wilde eenhoevigen worden tenminste om de 24 uur gevoerd en tenminste om de 12 uur gedrenkt. Water en voer moeten van goede kwaliteit zijn en moeten de dieren op zodanige wijze worden aangeboden dat het risico van verontreiniging tot een minimum beperkt is. De nodige aandacht moet worden besteed aan het feit dat dieren aan de voer- en drenkmethoden moeten wennen.
- Wilde eenhoevigen mogen niet in groepen van meer dan 4 dieren vervoerd worden.

NB: Alleen met toestemming van de bevoegde autoriteiten van lidstaten waar doorheen gereisd wordt, kunnen groepen van meer dan vier dieren worden vervoerd. Dit kan alleen, wanneer het wilde eenhoevigen betreft die in een harem samenleven in een aangewezen natuurgebied. Dit moet de organisator van het transport tijdig regelen via de afdeling Toezichtontwikkeling & Innovatie, team levend vee van de directie Handelstoezicht. Deze toestemming moet voor ieder transport opnieuw gevraagd worden.

- De maximale transporttijd van 24 uur geldt alleen voor als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen. Wilde eenhoevigen kunnen niet rusten op een controlepost, omdat ze niet gewend zijn aan deze omgeving, daarom mogen wilde eenhoevigen niet langer dan 24 uur reizen.

Het TRACES-model dat wordt gebruikt is het model [EQUI-INTRA-CON](#) voor niet geregistreerde paarden.